

VIRTSU KOOL

ÕPPEKAVA

Kinnitatud direktori käskkirjaga nr 145T (23.11.2011)

Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T (23.11.2015)

Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T (09.05.2019)

Virtsu 2011

Sisukord

<u>Kooli õppekava üldosa struktuur</u>	4
<u>I. ÜLDOSA</u>	6
<u>1. Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatusesmärgid</u>	6
<u>2. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine</u>	6
<u>Õppe ja kasvatus rõhuasetused I kooliastmes</u>	9
<u>3. Õppe- ja kasvatuspõhimõtted</u>	16
<u>4. Tunnijaotusplaani õppeaineti</u>	19
<u>5. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted</u>	22
<u>6. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise põhimõtted</u>	22
<u>7. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted</u>	25
<u>8. Lõimingu põhimõtted</u>	36
<u>9. Loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused</u>	37
<u>10. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted</u>	38
<u>11. Õppe ja kasvatus korraldus</u>	38
<u>11.1. Õppesüsteem</u>	38
<u>11.2. Õppe ja kasvatus ajakasutus</u>	39
<u>11.3. Õppekeskkond</u>	40
<u>12. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana</u>	41
<u>13. Hindamise korraldus</u>	43
<u>14. Kasutatav hindedüsteem</u>	47
<u>15. Tulemuse hindamine hindegaga „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine</u>	48
<u>16. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord</u>	48
<u>17. Õpilase käitumise ja hoolsuse kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord</u>	48
<u>18. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord</u>	49
<u>19. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus</u>	49
<u>20. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted</u>	50
<u>21. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõtavad teadmised ja oskused</u>	51
<u>22. Karjääriteenuste korraldus</u>	52
<u>23. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted</u>	52
<u>24. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.</u>	52
<u>Rakendussätted</u>	54

Sissejuhatus

Virtsu Kooli õppekava kehtestatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lg 2, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ § 24 lg 3 alusel.

Kooli õppekava on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määruse nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 alusel, ning see on koolis õpingute (õppe- ja kasvatustegevuse) alusdokument.

Virtsu Kooli õppekava lähtealused on lisaks veel:

- kooli arengukava,
- kooli põhimäärus,
- õpilaste, kooli töötajate ja lapsevanemate soovid, taotlused ja kokkulepped,
- kooli ressursid.

Ettevõtlusõppe aluseks on ettevõtlusõppe programmi Edu&Tegu raames välja töötatud ettevõtluspädevuse mudel <https://xn--ettevtluspe-jfbe.ee/ettevotluspadevuse-mudel/>.

Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korraldamise eest vastutab direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor.

Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna. Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti. Lisas esitatakse läbivate teemade kirjeldused.

Põhikooli kooliastmed on:

- 1) I kooliaste – 1.–3. klass;
- 2) II kooliaste – 4.–6. klass;
- 3) III kooliaste – 7.–9. klass.

Kooli õppekava üldosa struktuur

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatusesmärgid (PRÕK § 24 lg 6 p 1);
- 2) üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine (PRÕK § 4 lg 6);
- 3) õppe- ja kasvatuspõhimõtted (PRÕK § 24 lg 6 p 1);
- 4) õppekorraldus (PRÕK § 24 lg 6 p 2);
- 5) valikainete loendid, sh riiklikest õppekavadest mitte tulenevad valikained ja valimise põhimõtted (PRÕK § 24 lg 6 p 2; PGS § 7 lg 1);
- 6) liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht põhikoolis (VV 08.03.2001. a määrus nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 lg 2);
- 7) läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted (PRÕK § 24 lg 6 p 2);
- 8) lõimingu põhimõtted (PRÕK § 24 lg 6 p 2);
- 9) III kooliastmes läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused (PRÕK § 15 lg 8; PRÕK § 24 lg 6 p 4);
- 10) ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted (PRÕK § 24 lg 6 p 3);
- 11) õppe ja kasvatus korraldus lähtudes riiklikes õppekavades esitatud nõuetest (PRÕK § 15 lg 1; PRÕK § 24 lg 6 p 3);
- 12) kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana (PRÕK § 15 lg 9; PGS § 17 lg 4);
- 13) hindamise korraldus (PRÕK § 24 lg 5 p 6);
- 14) kasutatav hindedüsteem (PRÕK § 21 lg 4);
- 15) tulemuse hindamine hindegga „nõrk“, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine (PRÕK § 21 lg 6);
- 16) järelevastamise ja järeلتööde sooritamise kord (PRÕK § 21 lg 7);
- 17) õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord (PRÕK § 19 lg 3);
- 18) hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord (PRÕK § 19 lg 4);
- 19) õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus (PRÕK § 24 lg 6 p 8);
- 20) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord (PRÕK § 24 lg 6 p 6);
- 21) individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused (PRÕK § 22 lg 7)
- 22) karjääriõppe korraldus (PRÕK § 24 lg 6 p 7);

- 23) õpetaja koostöö ja töö planeerimise põhimõtted (PRÕK § 24 lg 6 p 9);
- 24) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord (PRÕK § 24 lg 6 p 10).

I. ÜLDOSA

1. Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatusesmärgid

1.1. Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Virtsu Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

1.2. Virtsu Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

1.3. Riiklikus õppekavas ja Virtsu Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad «Eesti Vabariigi põhiseaduses», ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (*ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu*) ja ühiskondlikke väärtusi (*vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus*).

1.4. Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.

2. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine

2.1. Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

Pädevused jagunevad **üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks**.

2.2. **Üldpädevused** on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, ent ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.3. Üldpädevused on:

1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi,

väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; teha koostööd erinevate indiviidide ja asutustega, algatada ühiselt projekte ja neid ellu viia, analüüsida ning jätkutegevust planeerida; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja

paindlikult muutustele; võtta arukaid riske; *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T 23.11.2015)*

2.4. Pädevused ja õppe-kasvatustöö rõhuasetused kooliastmeti

I kooliastmes taotletavad pädevused

Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- 1) peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- 2) tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- 3) teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt;
- 4) oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- 5) suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- 6) mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- 7) arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- 8) käitub loodust hoidvalt;
- 9) oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;

10) oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;

11) austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;

12) oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;

13) hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;

14) oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;

15) teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda, ning on valmis seda tegema.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse:

- 1) kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- 2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisse;
- 3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- 4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- 5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
- 6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

(3) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

II kooliastme pädevused

Teise kooliastme lõpus õpilane:

1) hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;

- 2) oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöö võtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
- 3) väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
- 4) oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnustada ning oma tegevust korrigeerida;
- 5) oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
- 6) oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
- 7) tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsust ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
- 8) on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- 9) väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;
- 10) oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
- 11) oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
- 12) tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
- 13) väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
- 14) väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- 15) on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.

Õppe ja kasvatuselõhuasetused II kooliastmes

- (1) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuselõhuasetuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmise- ja tegevusvaldkondade vastu. Teises kooliastmes keskendutakse:
  - 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;

2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;

3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;

4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(2) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

III kooliastme pädevused

Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:

1) tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;

2) tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;

3) on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;

4) on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;

5) suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;

6) valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;

7) suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

8) mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

9) oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;

10) suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;

11) on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;

- 12) suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- 13) väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
- 14) mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.

Õppe ja kasvatus rõhuasetused III kooliastmes

Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatus põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

2.5. Rõhuasetused koolitöötajate tegevustes, mis on suunatud üldpädevuste kujundamisele

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Alusväärtused on igapäevaselt kõigile kättesaadavad, neid järgitakse tegevuste kavandamisel ning erinevaid töövorme kasutades arutatakse õpilastega alusväärtuste üle.
- Õpetajad arutavad tundides õpilastele eakohaselt päevakajalisi sündmusi või ühiskonnas ja maailmas esiplaanil olevaid aktuaalseid küsimusi. Arutelusid läbi viies õpetaja käsitleb mingi sündmuse, nähtuse või seisukoha erinevaid tahke, demonstreerides teatud mõtteviisi: igal nähtusel on mitu põhjendust, igal sündmusel on vähemalt mitu tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht.
- Koolis keskendutakse teiste loomingut väärtustamisele eelkõige õpilaste suutlikkuse kujundamise kaudu vältida plagiaati (loomevargust) kirjalike tööde koostamisel. Korrekse viitamissüsteemi kasutamist kirjalikes töödes jälgivad kõik õpetajad alates juba esimesest kooliastmest.

- Koolis kujundatakse õpilaste ilumeelt ühelt poolt koolis valitseva esteetilise õppekeskkonna kaudu. Teisalt järgitakse põhimõtet: esitatavad kirjalikud tööd peavad alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

Sotsiaalsete ja kodanikupädevuste kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Vastutustunde kujundamine toimub koolis eelkõige kokkulepete sõlmimise ja kokkulepetest kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist (selle mõistmist, kas kokkulepet on võimalik täita) ning kõigi osapoolte kokkuleppega nõustumist. Oluline roll on selle juures õpetajatel asjakohases suhtlemises ja kannatlikkusel asju läbi rääkida ning järjekindluses kokkulepetest kinnipidamist jälgida.
- Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu. Õppeprotsessi kavandamine on avalik, st õpilased peavad veerandi või kursuse alguses teadma, mida õpitakse, millised on oodatavad õpitulemused, kuidas toimub hindamine ning millised on hindamiskriteeriumid. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi. Välistatud on ootamatud kokkuvõtvad hindamised.
- Õpilasi käsitletakse õppeprotsessis partneritena; võimalusel õpetajad võtavad õppeperioodi või õppeteema lõpus õpilastelt tagasisidet õppeprotsessi läbiviimise kohta.
- Kehtestatud reeglite järgmisel näitavad õpetajad õpilastele ise eeskuju. Õpilastelt ei nõuta reeglite täitmist, mida õpetaja ise ei täida. Näiteks, kuna õpilastelt nõutakse täpsust tundi tulekul, siis tundi ei hiline ka õpetajad.
- Eraldi tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostöö-oskuste arendamisel meeskonnas töötamisel. Rühmatöö kasutamisel lõpeb tegevus tulemuste aruteluga keskendudes muuseas rühma kui meeskonna toimimisele ja tehakse sellest järeldused. Kui õpetaja on planeerinud õppemeetodina kasutada rühmatööd, siis peale selle läbiviimist järgneb peale rühmatöö tulemuste arutelu ka arutelu rühma kui meeskonna toimimise teemal ning tehakse järeldused edaspidiseks.

Enesemääratluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes kasutatakse kujundava hindamise raames õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi.

- Kõikide õpilaste poolt koostatud kirjalikud tööd peavad sisaldama kirjalikku tagasisidet soorituse tugevuste ja nõrkuste kohta. Tagasisidet võib saada eelnevalt teadaolevate kindlate kriteeriumide põhjal õpetajalt, kaaslastelt või ka eneseanalüüsi korras.

Õpipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides õppeainetes keskendutakse ühe olulisema õpipädevuse komponendi, funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Eelkõige kujundatakse õpilastel oskusi leida informatsiooni teatmeteostest ja internetist. Õpikuid käsitletakse koolis ühe teatmeteose liigina. Järgitakse põhimõtet, et õpitulemuste saavutatuse kontrollimisel võivad õpilased, sõltuvalt õpitulemusest, kasutada vajalikke abimaterjale või vahendeid.
- Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabimeetmena õpilase ja õpetaja koostöös õpilasele individuaalne arenguplaan raskustest ülesaamiseks. Individuaalne arenguplaan on õpilase ja õpetaja vabatahtlik kokkulepe ja on suunatud õpetaja konsultatsioonija tulemuslikumaks ärakasutamiseks.

Suhtluspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Õppetundides on võimalik kasutada õigekeelsussõnaraamatuid ja võõrsõnade leksikoni. Õpetajad suunavad õpilasi neid järjekindlat kasutama.
- Eraldi tähelepanu pööratakse õpilaste esinemisalase pädevuse kujunemisele. Järgitakse kahte peamist printsiipi: esinemine klassi ees on õpilasele vabatahtlik ja õpilane peab saama enne esinemist õpetajapoolset juhendamist ning peale esinemist personaalset tagasisidet. See, kas õpilased on valmis vabatahtlikult klassi ees esinema, sõltub eelkõige sellest, millise vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna õpetaja on suutnud luua. Õpilasi ei tohi panna vastu nende tahtmist esinemissituatsiooni, vaid neid tuleb juhendada ja toetada nii, et nad on valmis ise esinema.
- Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel, mille käigus järgitakse konstruktiivse tagasiside andmise reegleid.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiapädevuste kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu matemaatiliste esitusviiside (näiteks diagrammid) kasutamisele oma aines. Eraldi pööravad kõik õpetajad tähelepanu oma ainele ja õpilaste vanusest tulenevalt statistiliste andmetöötluse erinevatele meetoditele.
- Kõikides ainetes pööratakse tähelepanu õppeaines sisemiste seoste nägemisele ja esiletoomisele.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Tundides kasutatakse kogemusõppel põhinevaid aktiivõppe meetodeid, mis võimaldavad simuleeritud olukordades ennast proovile panna ja õpitud teadmisi ja oskusi rakendada.
- Õppeprotsessis kavandatakse ka õppeainetevahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid, kus õpilased peavad meeskonnana saavutama ühiseid tulemusi.
- Tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhistena, kuhu kaasatakse õpilased ning järgitakse kõiki projektijuhtimise reegleid.
- Kuna ettevõtlikkus- ja ettevõtlusõpe toimuvad tsükliks (õppelaager nn Garage48 põhimõttel), siis läbi erinevate meetodite keskendutakse ühise projekti kõikidele etappidele – alates idee genereerimisest ja kavandamisest kuni projekti elluviimiseni.

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)

Digipädevuse kujundamisel keskendutakse järgmistele aspektidele:

- Digitehnoloogia töötab õpilase kasuks, kuid ei ole valdav, ei hakka domineerima
- Tehnoloogilised abivahendid on õpilasel olemas, õpetame neid kasutama oma teadmiste huvides
- Digiturvalisus ja kriitiline mõtlemine on prioriteetsed, elementaarsed alustalad õppetöö läbiviimiseks.

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T 23.11.2015)

2.6. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad **ainevaldkonna**. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

2.7. Õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- 1) eesti keel ja kirjandus;
- 2) võõrkeeled;

- 3) matemaatika;
- 4) loodusained;
- 5) sotsiaalsained;
- 6) kunstained;
- 7) tehnoloogia;
- 8) kehaline kasvatus.

Valikõppeained on:

- 1) informaatika
- 2) ettevõtlusõpe (*Muudetud direktori käskkirjaga nr T 23.11.2015*)

Loetletud ainevaldkondade valdkonnapädevuste ja õppeainepädevuste ning nende kaudu ka üldpädevuste kujunemist kirjeldatakse kooli õppekava ainekavades.

2.8. Ainekavades esitatakse õpitulemused nii klassi põhiselt kui ka õppeteemade läbimisel. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Õpitulemused kajastavad õpilase head saavutust. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutamise kohta õpilasele tagasisidet.

3. Õppe- ja kasvatuspõhimõtted

3.1. Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

3.2. Virtsu Kool järgib oma töös järgmisi põhimõtteid:

- a) luuakse tingimused kõigi õpilaste ja iga õpilase arengu toetamiseks ning kaasatakse õpilane ja lapsevanem (eestkostja, hooldaja) õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- b) kehtestatakse üldised nõuded kõigile õpilastele, õpetust varieeritakse õpilaste erinevatest võimetest ja hariduslikest vajadustest lähtuvalt;
- c) tähtsustatakse õpilase õpihuvi hoidmine ja toetamine;
- d) õppesisus on esindatud inimkonna, Euroopa, Eesti, sh Eestis elavate rahvusvähemuste kultuur;
- e) õppe- ja kasvatusprotsess pakub mitmekesiseid õpikogemusi, õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspektid on omavahel tasakaalustatud;

f) õppimisel ja õpetamisel on keskne probleemide tõstatamine ja lahendamine, küsimuste esitamine ja nendele vastuste leidmine; teadmisi käsitletakse ajas arenevate ja muutuvatena;

g) õppekava on avatud pidevaks edasiarendamiseks ja korrigeerimiseks vastavalt muutustele ühiskonnas ja kasvatusteadustes.

Need põhimõtted on aluseks kogu kooli õppekasvatustöö eesmärgistamisel ja töö korraldamisel. Nimetatud printsiipide edukaks rakendamiseks on hädavajalik luua sobiv suhete keskkond, mille märksõnadeks on järgmised suhetediaadid:

ÕPETAJA – ÕPETAJA

- õpetaja peab oma kolleegidest lugu;
- toimub integratsioon/ lõimumine eri õppeainete vahel;
- on tekkinud vastastikune abistamine, rikastamine;
- kolleegid peavad kokkulepetest kinni;
- õpetajad on meeskonnatööl avatud.

ÕPETAJA – ÕPILANE

- õpetaja on õpilase abistaja, teadmiste, oskuste ja mitmesuguste, sh sotsiaalsete võimete omandamise organiseerija ja nõustaja;
- õpetaja ja õpilase vahel kujuneb välja nn meeskonnatöö, kus õpilase ja õpetaja rollid on selgelt määratletud;
- õpetaja on teadlik õppija võimetest, sh erivajadustest, ning toetab tema arengut;
- õpetaja on õpilasele eeskujuks;
- õpetaja ja õpilase vahel valitseb vastastikune austus ja lugupidamine;
- osapooled on eelarvamusteta ja õiglased.

ÕPILANE – ÕPILANE

- õpilaste vahel on vastastikune lugupidamine ja austus;
- õpilased on sallivad teistsuguse suhtes, hoiduvad vägivallast, kiusamisest ja tõrjumisest;
- õpilaste vahel valitsevad koostööle orienteeritud suhted, õpilased märkavad ja võtavad arvesse kaaslaste erivajadusi.

KOOL – LAPSEVANEM

- kooli kui asutuse ja lapsevanema vahel valitseb vastastikune lugupidamine ja mõistmine;
- toimub meeskonnatöö õpilase arengu toetamisel;

- mõlemad osapooled väärtustavad üksteise seisukohti ja arvestavad nendega;
- osapooled on eelarvamusteta ja õiglased.

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)

KOOL – KOGUKOND

- kool on kogukonna keskus ja süda, selle funktsiooniks on lisaks hariduse andmisele kogukonna elu erinevate aspektide hoidmine, traditsioonide edasikandmine ja jõustamine;
- kooli arendusprojektide elluviimisel arvestatakse kogukonna vajadustega, võimalusel kaasatakse kogukonna esindajaid nii planeerimise kui ka elluviimise protsessi;
- kogukonna ja kooli vahel on efektiivne koostöö, kus mõlemad osapooled aktiivselt panustavad, sh läbi ühiste algatuste, talgute, päevakute jms;
- mõlemad osapooled väärtustavad üksteise seisukohti ja arvestavad nendega;
- osapooled on eelarvamusteta ja õiglased.

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)

3.3. Kool peab silmas, et

- a) õpetuse ja kasvatus põhitaotlus on tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- b) kool püüab luua õpilasele eakohase, turvalise, positiivselt mõjuva ja arendava õpikeskkonna, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- c) Kool püüab saavutada, et õpilane mõistaks oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneks vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enesemääratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- d) Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- e) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

f) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

4. Tunnijaotusplaani õppeainete nädalas

I kooliaste

Õppeaine	Miinim.	I klass	II klass	III klass	Kokku
Eesti keel	19	6	6	7	19
Matemaatika	10	4	4	4	12
Loodusõpetus	3	1	1	2	4
A-võõrkeel	3	-	-	3	3
Kunst ja tööõpetus	9	3	3	3	9
Muusika	6	2	2	2	6
Kehaline k.	8	3	3	3	9
Inimeseõpetus	2	1	1	1	3
Vaba tunniressurss			3		
Kokku		20	23	25	68

Märkused: I kooliastmel toimuvad kunsti ja tööõpetuse tunnid integreeritult. 2. klassi vaba tunniressurss on üle aasta erinev, kuna liitklasside tõttu alustavad õpilased inglise keele õpet üle aasta 2. klassist. Aastal, mil inglise keele tunde ei ole, jagatakse tunnid eesti keele ja matemaatika vahel.

II kooliaste

Õppeaine	Miinim.	IV klass	V klass	VI klass	Kokku
Eesti keel	11	6	4	4	14
Kirjandus	4		2	2	4
Matemaatika	13	4	5	5	14
Loodusõp.	7	2	2	3	7
A-võõrkeel	9	3	3	3	9
B-võõrkeel	3	-	-	3	3
Ajalugu	3	-	2	2	4
Inimeseõp.	2	1	1		2
Ühiskonnaõp	1			1	1
Tööõpetus	5	2	2	2	6
Kunst	3	1	1	1	3
Muusika	4	2	1	1	4
Kehaline kasv	8	3	3	2	8
Informaatika	0	1	1	1	3
Ettevõtlikkus			1		1
KOKKU		25	28	30	83

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T 23. 11. 2015)

Märkused: 5. klassi ettevõtlikkuse õpetuse tunnid toimuvad võimalusel õppelaagrina õppeaasta lõpus (eeldatavalt juuni alguses) nn Garage48 põhimõttel 3-päevasena ning mitme kooli õpilastele ja õpetajatele ühiselt. Seega kogu õppeaasta maht, 35 tundi (sh iseseisev, meeskondlik ja järeltöö) võetakse laagri jooksul. Ürituse korraldamine kui aine üks osa toimub lõimitud õppe põhimõttel teiste õppeainetega koos. Vabanevad õppetundide ressursi kasutatakse vastavalt vajadustele teiste õppeainete vahel ära. Õppe aluseks on ettevõtlusõppe programmi Edu&Tegu raames välja töötatud ettevõtlushpädevuse mudel <https://xn--ettevtluspe-jfbe.ee/ettevtlushpädevuse-mudel/>

Õppelaagri ettevalmistuse, kavandamise ja läbiviimise eest vastutab Virtsu Kool.

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)

III kooliaste

Õppeaine	Min	VII klass	VIII klass	IX klass	Kokku
Eesti keel	6	2	2-3*	3	7-8*
Kirjandus	6	2	2	2	6
Matemaatika	13	5	4	5	14
Loodusõpetus	2	2	-	-	2
Inimeseõp	2	2			2
Kodanikuõp	2		1	1	2
A-võõrkeel(i/s)	9	3	3	3	9
B-võõrkeel (v)	9	3	3	3	9
Bioloogia	5	2	2	2	6
Geograafia	5	1	2	2	5
Keemia	4	-	2	2	4
Füüsika	4	-	2	2	4
Ajalugu	6	2	2	2	6
Tööõpetus	5	2	2	1	5
Kunst	3	1	1	1	3
Muusika	3	1	1	1	3
Kehaline kasv	6	2	2	2	6
Ettevõtlus			1*		1*
KOKKU		30	32	32	94

Märkused: 8. klassi ettevõtluse õpetuse tunnid toimuvad võimalusel õppelaagrina õppeaasta lõpus (eeldatavalt juuni alguses) nn Garage48 põhimõttel 3-päevaseks ning mitme kooli õpilastele ja õpetajatele ühiselt. Seega kogu õppeaasta maht, 35 tundi (sh iseseisev, meeskondlik ja järeltöö) võetakse laagri jooksul. Ürituse korraldamine kui aine üks osa toimub lõimitud õppe põhimõttel teiste õppeainetega koos. * Vabanevad õppetundide ressursi kasutatakse vastavalt vajadustele teiste õppeainete (matemaatika) vahel ära. Õppe aluseks on ettevõtlusõppe programmi Edu&Tegu raames välja töötatud ettevõtluspädevuse mudel <https://xn--ettevtluspe-jfbe.ee/ettevtluspadevuse-mudel/> Õppelaagri ettevalmistuse, kavandamise ja läbiviimise eest vastutab Virtsu Kool.

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)

5. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

5.1. Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:

- 1) eesti keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
- 2) võõrkeeled: A – võõrkeel (inglise keel), B – võõrkeel (vene keel) (lisa 2);
- 3) matemaatika: matemaatika (lisa 3);
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
- 5) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
- 6) kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8).

5.2. Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:

- 1) informaatika ainekava (lisa 9);
- 2) ettevõtlikkuse ja ettevõtluse õppe ainekavad (lisad 10A ja 10B). *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

5.3. Riiklikus õppekavas nimetatud valikõppeaineid usundiõpetus ja karjääriõpetus võimaldab kool õpilaste ja lastevanemate soovi korral, kui tekib vaba tunniressurs.

5.4. Virtsu Kooli õppesuunad

Virtsu Kooli õppesuunad on põhikoolis määratud kooliastmeti süvendatud õpetamise kaudu. Süvendatud õpetamine toimub vaba tunniressursi kaudu. Virtsu Kooli õppekava tunnijaotusplaanis on toodud lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele lisatunnid. Lisatundidega ei kaasne riiklikus õppekavas esitatud õpitulemustele ja õppesisule täiendavaid õpitulemusi ja õppesisu. Lisatunnid võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.

5.5. Süvendatult õpitakse:

I kooliastmes inglise keelt, matemaatikat, loodusõpetust, inimeseõpetust;

II kooliastmes eesti keelt, matemaatikat, ajalugu, tööõpetust;

III kooliastmes eesti keelt, matemaatikat, bioloogiat.

(Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T 23.11.2015)

6. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

6.1. Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

6.2. Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

6.3. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusega nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“.

6.4. Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- Teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- Oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnukikaitset, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- Oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskudega sõitmiseks ohutut kohta;
- Oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- Oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- Oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- Oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- Oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset;
- Oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- Oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;

- Oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- Oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- Tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- Oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
- Oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- Väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
- Oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
- Oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- Oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitset;
- Teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- Oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- Kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
- Mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- On teadlik ohutuslastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
- Oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutuslast olukorda teiste riikidega.

6.5. Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusega nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 5 lg 3-5 on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

1) Põhikooli esimeses astmes (1.–3. klass) on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;

2) Põhikooli teises (4.–6. klass) ja kolmandas astmes (7.–9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine;

Liikluskasvatuse teemad	Maht tundides õppeaastas klassi kohta
Jalakäija liiklusreeglid	4
Ohutu liikluskäitumine	2
Liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine	1
Liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus	1
Kokku:	8

Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määrusest nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 tulenevalt on kooli õppekavas määratletud liikluskasvatuse üldised teemad ja nende käsitlemise maht õppeaastas klassi kohta. Klassi- ja aineõpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse detailiseeritud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides. Klassi- ja koolivälised liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis, nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond. Klassi- ja koolivälised üritused ei kajastu liikluskasvatuse teemade mahus.

7. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

7.1 Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

7.2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- 1) õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös Lääneranna vallavalitsuse, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust

ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

7.3. Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

7.3.1. Läbiv teema «Elukestev õpe ja karjääri planeerimine»

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

Õpilast suunatakse:

- 1) teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- 2) arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- 3) arendama oskust seada endale eesmärke ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- 4) kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- 5) tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

7.3.2. Läbiv teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“

Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.

Õpilast suunatakse:

- 1) aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 2) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- 4) arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklike keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonna probleemidele;
- 5) võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes tugineb õpilase kogemustele, igapäevaelu nähtustele ning looduse vahetule kogemisele. Õppe ja kasvatuse kaudu taotletakse õpilase keskkonnataju kujunemist, pööratakse tähelepanu kodu- ja kooliümbruse keskkonnaküsimustele ning

tegutsemisviisidele, mille abil on keskkonnaprobleeme võimalik praktiliselt ära hoida ja lahendada.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub peamiselt koduümbruse ja Eesti keskkonna probleemide käsitlemisele. Arendatakse tahet osaleda keskkonnaprobleemide ärahoidmises ja lahendamises ning kujundatakse keskkonnaalast otsustamisoskust. Arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub kohalike ning globaalsete keskkonna- ja inimarenguprobleemide käsitlemisele. Eesmärk on kujundada arusaama loodusest kui tervik-süsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, rühmatööd, juhtumiuuringud, arutelud ning rollimängud. Õpitavad teadmised, oskused ja hoiakud loovad eeldused vastutustundliku ning säästva suhtumise kujunemiseks oma elukeskkonda ning eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamiseks igapäevaelu probleemide lahendamisel.

7.3.3. Läbiv teema «Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus»

Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end kogukonna liikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

Õpilast suunatakse:

- 1) väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset lahendamist;
- 2) olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklike seisukohti ning neid väljendama;
- 3) tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- 4) mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- 5) mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;

6) mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse;

7) tegema tihedalt koostööd nii oma õppeasutuse siseselt kui ka väliselt, eeskätt kogukonnaga, et ühiselt panustada oma elupaiga paremaks muutmisesse. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilasele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks nii kooli kui kogukonna/ valla tasandil. Õpilasi innustatakse tegutsema meeskonnana ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loominguilisi lahendusi ning aidata neil kogeda koostegutsemise kasulikkust ja vajalikkust. Tähtsal kohal on oma tegevuse, sh individuaalse ja meeskondliku panuse analüüsimise oskus meeskonnatöö hindamisel. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema. Läbi ühiste projektide kavandamise ja elluviimise võimaldatakse õpilasel kogeda eduelamust oma elupaiga paremaks muutmisel. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

7.3.4. Läbiv teema «Kultuuriline identiteet»

Läbiva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja

kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

Õpilast suunatakse:

- 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasivijjana ja kultuuride vahendajana;
- 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunima diskrimineerimist;
- 4) tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitud ning seda üldistades, teiselt poolt ka oma algatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- 5) teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- 6) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombed on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatusena kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

7.3.5. Läbiv teema „Teabekeskond“

Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

Õpilast suunatakse:

- 1) mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- 2) valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- 3) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- 4) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- 5) arendama kriitilise teabeanalüüsi oskust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskmes õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisuskuste kujundamist. Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitluse keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht

ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselus, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusväärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatus töös aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, väärteabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

7.3.6. Läbiv teema «Tehnoloogia ja innovatsioon»

Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

Õpilast suunatakse:

- 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- 3) aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- 4) mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud eetilistes küsimustes;
- 5) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi *IKT*) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- 6) arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitatav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetööga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis peetud ainetundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

7.3.7. Läbiv teema „Tervis ja ohutus“

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

a) Tervisekasvatus põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete rakendamine koolis.

b) Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

Õpilast suunatakse:

a) tervise valdkonnas:

- 1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;

- 2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;
- 3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;
- 4) leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid;
- 5) teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

b) ohutuse valdkonnas:

- 1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;
- 2) vältima ohuolukordadesse sattumist;
- 3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;
- 4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;
- 5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;
- 6) tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusti oma igapäevases keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstratsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja

demonstratsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustesse.

7.3.8. Läbiv teema «Väärtused ja kõlblus»

Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Õpilast suunatakse:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlblisi norme ja viisakusreegleid;
- 2) analüüsima süstemaatiliselt kõlblisi norme ja väärtusi;
- 3) arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- 4) juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- 5) osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- 6) reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundmaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväarikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitlemise kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamusi. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõõtmise. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

8. Lõimingu põhimõtted

8.1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

8.2. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste rõhuasetuste, õppeülesannete ning viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlemist: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.

8.3. Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate koostöö. Selleks on koolis loodud võimalused õpetajate omavaheliseks tihedaks koostööks ning samuti toetatakse õpetajate professionaalset arengut. Koolis on loodud tingimused, et aidata õpetajatel mõtestada seda, mida nad hetkel teevad ja antakse juhatus selles osas, kuidas võiks asju teistmoodi teha. Kavandamise aluseks on tagasiside, mis saadakse kujundava hindamise või arenguevestluste kaudu.

8.4. Lõimingu viisi valik on õpetajale vaba. Viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõimingu saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne ehk multidistsiplinaarne lõiming, interdistsiplinaarne valdkonnasisene või interdistsiplinaarne valdkondade vaheline lõiming. Õpetaja on lõimingu viiside valikul vaba ning lõiming kajastub õpetaja töökavas kirjeldatuna õppetegevusena.

9. Loovtöö korraldamise põhimõtted ning teemaatilised rõhuasetused

9.1. Põhikooli lõpetamise tingimuseks on, et õpilane on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või kollektiivselt. Loovtöö viiakse üldjuhul läbi 7. klassis, vajadusel võib loovtöö olla ka pikema aja vältel sooritatud, kuid peab olema lõpetatud hiljemalt 9. klassi II veerandi lõpuks (vt p 9.9). *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T 23.11 2015)*

9.2. Loovtöö tähendab uurimust, projekti, kunstitööd või muud taolist, mis lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist.

9.3. Loovtöö üldine teematika on valitud kooli poolt ja lähtub läbivatest teemadest (vt p 5.1.3):

9.4. Õpilane valib täpsema teematika, milles ta planeerib loovtööd. Seejärel valib ta juhendaja ning teeb lõpliku teemavaliku.

9.5. Juhendaja tutvustab õpilasele loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendit ning annab õpilasele õppematerjali valitud teema kohta. Õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse, varasemate loovtöödega ja koostab loovtöö kavandi. Õpetaja tutvub tulemusega ja vajadusel viib sisse korrektiivid. Õpilane seostab enda loovtöö varasemate samas teemavaldkonnas tehtud töödega, esitab võrdluse ja toob välja enda loovtöö unikaalsuse valitud teemavaldkonna osas. Juhendaja annab loovtööle heakskiidu. Tulemus vormistatakse viisil, mis võimaldab selle esitlemist loovtöö hindamiskomisjonile.

9.6. Loovtöö on koolis korraldatud selliselt, et direktori käskkirjaga moodustatakse loovtööd hindamiskomisjon, kellele õpilased oma loovtööd esitlevad. Samuti korraldab

hindamiskomisjon loovtööde tagasisidestamist. Loovtöö kokkuvõtte fikseeritakse hinnanguna klassi kokkuvõtvate hinnete hulgas ja märgitakse lõputunnistusele. Tööle hinnangu andmisel lähtutakse juhendis esitatud nõuetest ja juhtnõõridest. Vastavalt juhendile sooritatud aastatöö eest märgitakse tulemusena “*arvestatu*”. Mittesooritatud või nõuetele ja/või õpilase võimetele mittevastava töö eest märgitakse aasta kokkuvõtteks loovtöö tulemusena ‘*mittearvestatud*’.

9.7. Loovtöö säilitatakse (võimalusel) kooli raamatukogus.

9.8. Loovtöö protsessi kajastatakse loovtöö päevikus. (*Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T 23.11.2015*)

9.9. Õpilane, kes ei soorita mingil põhjusel loovtööd 7.klassi jooksul, võib õppenõukogu otsusega loovtöö koostamist ja täiendamist jätkata. Õppenõukogu otsustab, kas pikendamine on vajalik või mitte.

Loovtöö pikendamise põhjuseks võib olla:

- a) pikemaajalist uurimistööd nõudev ülesanne (ei vaja avalduse esitamist)
- b) õpilase või juhendaja haigestumine (ei vaja avalduse esitamist)
- c) muu mõjuv põhjus, mille põhjendamiseks esitab lapsevanem pikendamiseks taotluse õppenõukogule. (*Muudetud direktori käskkirjaga nr 93T 23.11.2015*)

10. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

10.1. Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressurssidega ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

10.2. Projektid võivad olla:

- uurimisprojektid – on suunatud teadmiste hankimisele (näiteks kooliesisel haljasalal oleva murukamara liigirikkuse väljaselgitamine);
- teostusprojektid – on seotud uue objekti loomisega või ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega (näiteks näidendi ettevalmistamine);
- hindamisprojektid – tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste hindamisega ja ettepanekute tegemisega sotsiaalsfääris (näiteks õpilaste hinnangute ja ootuste väljaselgitamine õpilasomavalitsuse poolt tehtavasse ühel õppeaastal, et parandada omavalitsusesinduse tööd).

10.3. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid peavad aitama õppekavas määratletud üld- ja valdkonnapädevuste saavutamist.

10.4. Projektide kavandamisel toetutakse kooli arengukavale, põhieesmärkidele, traditsioonidele ja võimalustele.

10.5. Projekte võivad algatada ka õpilased ja hoolekogu.

10.6. Traditsioonilised ülekoolilised projektid on: kooli aktused, õpetajate päeva tähistamine, spordipäevad, lõpukellapäev.

10.7. Koolidevahelised projektid on: maakondlikud ja vabariiklikud üritused ja konkursid, spordivõistlused, aineolümpiaadid, konkursid, ettevõtlusõppelaagrid. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

11. Õppe ja kasvatuse korraldus

11.1 Õppesüsteem

1) Traditsiooniline õpe – reeglina õpitakse Virtsu Koolis läbi õppeperioodide võrdse nädalakoormusega. Vajadusel jagatakse kogu õppeaasta tundide maht lühema perioodi peale, näiteks 9. kl töö- ja tehnoloogiaõpetus.

2) Vajadusel perioodõpe – aineõpetuse keskendame teatud õppeperioodile õpetaja pikemaajalise täiendkoolituse puhul või muul vajadusel (näiteks aine kontsentreeritumaks õppimiseks teatud ajaperioodil (loodusvaatlused jms).

3) Teemapäevad ja –nädalad – märkimisväärne osa õppest koondub kas ühele päevale, näiteks looduspäevad, või mitmele järjestikusele päevale, näiteks ainenädalad, looduspäevad, ainevaldkondi lõimiv ülekooliline muusikal jm. Teemapäevi kasutame õuesõppe ja erinevate õppekäikude aja planeerimise vahendina.

1.-4. klassi õpetaja on klassiõpetaja, kes viib läbi suurema osa klassi ainetundidest.

5.-9. klass õpib aineõpetajate juhendamisel.

11.2. Õppe ja kasvatuse ajakasutus

11.2.1. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini ja koosneb trimestritest ja koolivaheaegadest, mis on määratud EV Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt.

11.2.2. Õppetrimestrites on kokku vähemalt 175 õppepäeva. Lõpuklassis on trimestrites kokku vähemalt 185 õppepäeva. Lõpueksami toimumise päeval ja vähemalt kahel päeval enne seda õppetunde ei toimu. Lõpueksami toimumise päev ja sellele eelnevad kaks päeva arvatakse

õppepäevade hulka, kuna lõpueksamile eelnevatel päevadel toimuvad vastavate ainete konsultatsioonid.

11.2.3. Õpilase suurim lubatud nädala õppekoormus õppetundides on:

- 1) 1. klassis 20;
- 2) 2. klassis 23;
- 3) 3. ja 4. klassis 25;
- 4) 5. klassis 28;
- 5) 6. ja 7. klassis 30;
- 6) 8. ja 9. klassis 32.

11.2.4. Lubatud õppekoormus koosneb riikliku õppekavaga määratud kohustuslikest tundidest ja kooli poolt valitud valiktundidest. Nende jaotus kooliastmeti on esitatud õppekava peatükis “Tunnijaotusplaan kooliastmeti”. 5. klassi “Ettevõtlikkusõpe” ja 8. klassi “Ettevõtlusõpe” toimuvad õppeaasta lõpus (oriendteeruvalt juuni alguses) ühtse õppelaagrina (nn Garage48 põhimõttel), mis võimaldab vabastada tunniressurssi vastavalt vajadustele ja õppekava nõudmistele.

11.2.5. Õpet kavandades ja ellu viies arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks. Lisaks ainetundidele pakub kool õpilastele võimalust osaleda huvitegevuses kohapeal, lahkumata koolimajast.

11.2.6. Koolipäev ja õppetund on määratud kooli päevakavaga, mis kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühma, ringide jm korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab kooli direktor.

11.2.7. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on päevakava või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema. Ühes nädalas on kuni viis õppepäeva.

11.2.8. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe, näiteks loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog/juhendaja.

11.2.9. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma

vahetunnita. Vahetunni pikkus on üldjuhul 10 minutit iga õppetunni kohta, söögivahetund vähemalt 15 minutit.

11.3. Õppekeskkond

11.3.1. Õppekeskkonnana mõistame õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab oma kooli vaimsust ja õpilase arenemist iseseisvaks, aktiivseks õppijaks ning säilitab ning arendab paikkonna ja koolipere traditsioone.

11.3.2. Füüsilist õppekeskkonda kujundades taotleme, et:

- 1) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;
- 2) õppes on võimalus kasutada internetiühendusega arvutit ja esitlustehnikat ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
- 3) kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
- 4) ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
- 5) kasutame eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
- 6) on olemas kehalise tegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui ka tunniväliselt.

11.3.3. Korraldame õpet vajadusel ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õppekeskkonnas.

12. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

12. 1. „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 17 lõike 4 ja „Põhikooli riikliku õppekava“ § 15 lõike 9 kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

12.2. Keskne põhimõte on, et lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest, mitte sellest, kelle juures ja kus õpilane õppis või tegevusi sooritas. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal pole piisav. Täiendavat materjal ei küsita selle kohta, kes õpetas või kus õppis. Täiendav materjali vajadus on seotud sellega, et paremini mõista, kas taotletavad õpitulemused on omandatud. Õpitu peab kokku sobima nende õpitulemustega, mille saavutamist taotletakse.

12.3. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana on protsess, mis koosneb järgmistest etappidest: taotleja nõustamine, taotluse koostamine ja esitamine direktorile, taotluse hindamine, direktori otsus, (vajadusel) otsuse vaidlustamine ja vaidemenetlus.

12.4. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad võimalikud äraütlemlised olla seotud:

- tähtajalise aegumisega – kui õppimine on toimunud enam kui kolm aastat tagasi;
- sisulise aegumisega – kuna teatud õpitulemused aeguvad ajas, näiteks seoses infotehnoloogia arenguga;
- teisel (madalamal) õppetasel läbitud õppe mitte arvestamisega;
- topeltarvestamise vältimisega - mujal (näiteks muusikakoolis) õpitu, mille tõenduseks on antud muusikakooli tunnistus ei ole automaatselt üle kantav muusika õppeaine läbimisenä.

Samuti ei arvestata kooli õppekavaväliseid õpinguid või tegevusi seoses kooli lõpetamisega (koolieksami sooritamisel, õpilasuurimuse või praktilise töö sooritamisel ning loovtöö koostamisel).

12.5. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks moodustab direktor taotluse hindamise komisjoni, kes koosneb pedagoogilisest personalist ning kelle ülesanne on selgitada, kas kooli õppekavavälised õpingud või tegevused on võimaldanud nõutud õpitulemuste omandamist ning kas õpingute või tegevuste käigus omandatu on ajakohane. Hindamisse kaasatakse vähemalt kaks õpetajat, kes tunnevad terviklikult ja põhjalikult õppekava.

12.6. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel tagatakse kvaliteet selle kaudu, et uuritakse õpilase esitatud õpitulemuste omandatuse tõendamist võimaldavaid materjale ning nende vastavust nende õpitulemustega, mille arvestamist taotletakse. Tüüpiliseks on küsida tõendusmaterjaliks õpitu kirjalikku refleksiooni või analüüsi, dokumenteeritud tõendusmaterjali ja vajadusel teha ka õpilasega vestlus. Hindamisel eristatakse otseseid ja kaudseid tõendeid. Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste

arvestamise hindamine toetub vaid tõendusmaterjalidele. Tõendusmaterjalideks võivad olla primaarsed tõendusmaterjalid (töönäidised, kirjutatud projektid, uurimistööd, artiklid, kavandid, projekti ja/või uurimistöö aruanded jm, mis otseselt tõestavad taotleja pädevusi või õpitulemusi), sekundaarsed tõendusmaterjalid (õpisoorituste tõend või hinneteleht, juhendaja või kogenuma kolleegi hinnang, õppeaine kava, kus on kirjas õppeaine/kursuse eesmärgid, õpitulemused, sisu lühikirjeldus, maht tundides, tõendus tegevuste sooritamise kohta) või narratiivsed tõendusmaterjalid (igasugused oma õppimise ning tegevuse analüütilised käsitlused, kus taotleja seostab õpitud taotletava õppeaine õpitulemustega, taotleja kogemusalane refleksioon). Tavaliselt on tõendusmaterjalid omavahel kombineeritud. Hindamiskomisjonil on õigus nõuda täiendavaid tõendusmaterjale, kui esitatud tõendusmaterjalidest ei ole piisav õpitulemuse omandatuse tõendamiseks.

12.7. Õpilasel või piiratud teovõimega õpilase puhul vanemal tuleb esitada taotlus etteantud taotlusvormil kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamise taotlemiseks. Koos taotlusega esitatakse ka vastav tõendusmaterjal. Tõendusmaterjal võib olla vormistatud õpimapina.

13. Hindamise korraldus

Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

13.1. Hindamise eesmärgid:

- 1) toetada õppija arengut;
- 2) anda tagasisidet õppija õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õppijat sihikindlalt õppima;
- 4) suunata enesehinnangu kujunemist; suunata ja toetada õppijat edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamiseks;
- 6) toetada kujundava hindamise ja enesehindamise põhimõtteid kasutades enesemääratluspädevust;
- 7) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

13.2. Hindamisega seotud mõisted Virtsu Koolis

13.2.1. Hindamine

on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutame mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja –viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

13.2.2. Kujundav hindamine

on õppe kestel toimuv suulises või kirjalikus vormis hindamine, mille käigus õpetaja või õpilane analüüsib õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist. Kujundava hindamise abil saab õppija tagasisidet oma arengu, seniste tulemuste ja vajakajäämist ning üldpädevuste saavutamise kohta. Õpetaja ülesanne on innustada ja suunata õpilast edasisel õppimisel ning kavandada edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut. Üks kujundava hindamise liik - enesehindamine – toimub vaba vestluse vormis või kokkulepitud vormis kirjaliku eneseanalüüsina kaks korda õppeaastas perioodide lõpus.

Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

13.3. Hindamisest teavitamine

13.3.1. Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta iga trimestri ning õppeaasta lõpus. Tagasisidestamine toimub e-kooli ja klassitunnistuse kaudu.

13.3.2. Õpitulemuste, käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid ja korda tutvustatakse õpilastele klassijuhataja poolt iga õppeaasta alguses ning lastevanematele klassi lastevanemate koosolekul, soovi korral ka individuaalselt.

13.3.3. Õpilane saab klassi- või aineõpetajalt veerandi esimesel tunnil teada ainenõuded: mida ja millal antud õppeaines hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

13.4.5. Õpilane saab oma hinnete kohta teavet õpetajatelt ja klassijuhatajalt. Lapsevanemal või eestkostjal on õigus saada teavet oma lapse hinnete kohta õpetajatelt ja klassijuhatajalt. Hinded tehakse lapsevanemale teatavaks e-kooli kaudu.

13.5. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

13.5.1. Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

13.6. Üleminekueksami kord 8. klassis

13.6.1. 8. klassi õpilased sooritavad IV veerandi lõpus ühe üleminekueksami. Õppeaine saavad õpilased valida etteantud valikute loetelust, mille direktor määrab oma käskkirjaga.

13.6.2. Üleminekueksami eesmärk on võimaldada õpilasel oma huve ja võimeid määratleda ning arendada, oluline on samuti lõpueksamiks kogemuste omandamine. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

13.6.3. Üleminekueksam võib olla vormilt:

- 1) kirjalik (kontrolltöö, test, uurimustöö, referaat);
- 2) kompleksne (koosneb erinevatest osadest, ka praktiline tegevus)

Eksami vormi otsustab aineõpetaja hiljemalt 2. trimestri lõpus.

13.6.4. Eksami valimine:

- 1) Õpilane valib etteantud ainete hulgast endale sobivaima 1 (ühe) hiljemalt jõuluvaheajaks.
- 2) Aineid, mille seast üleminekueksamit valitakse, teatavad õpetajad hiljemalt 1. trimestri lõpuks. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

13.6.5. Üleminekueksamile lubamine ja selle kohustus:

- 1) Eksamile lubatakse kõik õpilased.
- 2) Üleminekueksam on kohustuslik kõikidele õpilastele. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

13.6.6. Hindamine:

- 1) Hindamise aluseks on Virtsu Kooli hindamisjuhend.
- 2) Hindelise arvestuse hinne on antud aines võrdväärne trimestrite hinnetega ja seda arvestatakse aastahinde väljapanekul.
- 3) Mitterahuldav hinne või eksamile põhjusega mitteilmumine on võrdväärne aasta mitterahuldava hindega (olenemata õppeveerandite hinnetest) ja õpilasele määratakse antud õppeaines pikendatud õppetöö. Aastahinne pannakse välja pärast pikendatud õppetöö lõppu. Õpilasele, kes haigestus eksami päevaks või kellel on mitteilmumiseks muu mõjuv põhjus antakse võimalus eksami sooritamiseks õppenõukogu poolt määratud kuupäeval.

13.7. Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine

13.7.1. Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine veerandihinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks. Koondhinded esitatakse viie palli süsteemis. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

13.7.2. Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestrihinne jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindetele «nõrk».

13.7.3. Õpilasele, kelle trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (näit. logopeediline abi, õpiabi rühm jms.) vastavalt kooli õppekava 20. jaos sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

13.7.4. Aastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.

13.7.5. Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milledes tulenevalt trimestrihinnetest või hinnangutest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetel juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

13.7.6. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas või võimalik rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Lapsevanemal või tema seaduslikul esindajal on õigus tutvuda õppenõukogu otsusega ning avaldada oma arvamust, mis ei ole õppenõukogu otsuse jaoks siduv. Õppenõukogu lähtub oma otsuses klassikursuse kordamise kohta kõikidest kaalutlustest (sh õpilase võimekus ilma klassikursust kordamata põhikooli lõpetada), mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. Vajadusel kaasatakse õppenõukogu otsustamisesse Innove/ Rajaleidja spetsialistid ja/või valla sotsiaaltöötajad. *(Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)*

13.7.7. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Lapsevanemal või tema seaduslikul esindajal on õigus tutvuda õppenõukogu otsusega ning avaldada oma arvamust, mis ei ole õppenõukogu otsuse jaoks siduv. (Muudetud direktori käskkirjaga nr 32T 09.05.2019)

13.7.8. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

13.8. Põhikooli lõpetamine

13.8.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt «rahuldavad», kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ja üleminekuexami ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatika eksami ning ühe eksami omal valikul.

13.8.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

13.8.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

14. Kasutatav hindamissüsteem

14.1. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi väljendatakse numbriliste hinnetega viie palli süsteemis.

Hindamisel viie palli süsteemis:

- 1) hindegaga „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 2) hindegaga „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

3) hindegaga „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasises õppimisel või edasises elus;

4) hindegaga „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus;

5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava teematika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.

14.2. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

15. Tulemuse hindamine hindegaga „nõrk”, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine

15.1. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegaga „nõrk”.

16. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

16.1. Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindegaga „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

16.2. Tööde hindeid „2”, „1” ja „x” tuleb järele vastata kahe nädala jooksul alates parandatud tööde kättesaamisest.

16.3. Vajadusel eelneb järelevastamisele konsultatsioon (kui õpilane avaldab selleks soovi või kui õpetaja esitab õpilasele sellekohase nõude). Järelevastamise ja konsultatsiooni jaoks määratakse aineõpetaja poolt koostöös õpilasega aeg ja koht. NB! Konsultatsiooni aeg on järeleaitamise ja õpetamise aeg.

16.4. Järeltöö positiivne hinne kantakse e-kooli päevikusse ja kuvatakse tärniga. Hinde muutmise info on nähtav e-kooli päevikus. Puudumise märgi puhul kirjutatakse järeltöö hinne kaldkriipsu järele (nt -/4*).

16.5. Järele vastamata jäänud "x" asendub hindega "1*" ja ei kuulu enam järelevastamisele.

16.6. Trimestrihinde väljapanekul arvestab õpetaja ainult parandatud hinnet, see tähendab, kui hinne "2" on parandatud hindele "4" siis arvestab õpetaja trimestrihinde väljapanekul hinnet "4".

16.7. Õpilasele võib jätta trimestrihinde välja panemata, kui ta on olnud pikemat aega haige või koolist puudunud mõjuvatel põhjustel ning ei ole suutnud õppekava nõudeid täita. Õpilasel on õigus järele vastata kokkuleppel aineõpetajaga erigraafiku alusel. Kui õppeaine trimestrihinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, loetakse teadmised ja oskused vastavaks hindele "nõrk".

17. Õpilase käitumise ja hoolsuse kohta õpilasele ja vanemale kirjaliku tagasiside andmise kord

17.1. Nõuded põhikooli õpilase käitumisele on esitatud kodukorras.

17.2. Käitumise ja hoolsuse kohta toimub tagasisidestamine. Selleks, et anda õpilasele tagasisidet tema käitumise ja hoolsuse kohta, kirjeldatakse oodatava käitumise ja hoolsuse komponendid. Kõrgeim tase on see, kuhu suunas peaks õpilase käitumine ja hoolsus pürgima.

17.3. Käitumise kohta antakse kirjalikku tagasisidet õpilasele ja ka vanemale käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas.

17.4. Käitumise ja hoolsuse kohta esitatakse informatsioon lähtudes oodatava käitumise kirjeldustest. Tagasisides kirjeldatakse õpilase käitumise ja hoolsuse tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning ettepanekuid edaspidiseks tegevuseks, mis toetavad õpilase käitumise ja hoolsuse kujunemist.

17.5. Kaks korda õppeaastas saavad õpilased ja lapsevanemad koolilt kirjalikku tagasisidet, mis kuulub klassitunnistuse juurde.

17.6. Õpilast ja tema vanemat teavitab kool vajadusel märkamiste kaudu käitumisest ja hoolsusest e-kooli vahendusel.

17.7. Kui õpilasel ja tema vanemal ei ole võimalik saada teavet käitumisest (hoolsusest) elektroonilise õppeinfosüsteemi vahendusel, siis saavad nad koolile esitada vastava teabenõude. Õpilase ja/või vanema teabenõude alusel antakse õpilasele teavet käitumisest ja hoolsusest elektroonilise õppeinfosüsteemi väljavõttena. Väljavõtte elektroonilisest õppeinfosüsteemist

toimetatakse õpilase kätte. Väljavõte elektroonilisest õppeinfosüsteemist saadetakse vanemale õpilase kaudu, kui õpilane on vähemalt 10 aastane. Noorema õpilase puhul saadetakse väljavõte elektroonilisest õppeinfosüsteemist postiga, kui vanemaga ei ole kokku lepitud teisiti.

18. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

18.1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli juhatajale kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

18.2. Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

19. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

19.1. Teavitamisel juhendatakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt. Teavitamisel järgitakse „Avaliku teabe seaduses“ ning „Haldusmenetluse seaduses“ teavitamisele sätestatut.

19.2. Kontakt lapsevanematega tagab hea infovahetuse kooli ja kodu vahel. Õpilasel ja vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta. Kool on kohustatud võimaldama õpilase vanemale juurdepääsu kooli valduses olevale teabele selle õpilase kohta.

19.3. Õpilaste ja lapsevanemate teavitamise ja nõustamise viisid Virtsu Koolis on

- esmaspäevahommikune kogunemine kooli aulas;
- eKooli päevik;
- Virtsu Kooli koduleht;
- arenguvestlus õpilase ja tema perega;
- aineõpetaja konsultatsioonitund;
- klassijuhatajatund;
- lapsevanemate koosolekud;
- koolikogukonna ühistegevused.

19.4. Kool avalikustab kooli vastuvõtu tingimused ja korra ning kooli üle riiklikku järelevalvet teostavate asutuste kontaktandmed oma veebilehel.

19.5. Õppeveerandi jooksul läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitatakse õpilast õppeveerandi algul.

19.6. Kooli ja vanemate koostöö koordineerimiseks kutsub juhataja kokku õpilaste vanemate koosoleku arvestusega, et kõigile vanematele antakse vähemalt üks kord aastas võimalus osaleda vanemate koosolekul.

19.7. Klassijuhataja on vähemalt ühe viiendiku klassi õpilaste vanemate nõudmisel kohustatud kutsuma kokku selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.

19.8. Põhikoolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

19.9. Põhikoolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavus.

20. Õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted

20.1. Hariduslike erivajadustega õpilased

20.1.1. Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

20.1.2. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib põhikool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

20.1.3. Kui individuaalse õppekavaga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

20.1.4. Õpilase nõustamise ja õpiabi osutamise eesmärgil toimuvad koolis:

1) õpilaste arenguvestlused;

- 2) ainealased konsultatsioonid kindlatel aegadel;
- 3) diferentseeritud hindamine;
- 4) individuaalne juhendamine;
- 5) logopeedi nõustamine ja abi;
- 6) kooliväliste spetsialistide (n psühholoog) nõustamistunnid koolis või kooliväliselt.

21. Individuaalse õppekava koostamine või muu tugisüsteemi määramine õpilasele, et aidata omandada nõtavad teadmised ja oskused

21.1. Individuaalse õppekava määramisel ja koostamisel lähtutakse „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 18 sätestatust ning „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 17 lõikes 4 ja § 22 lõikes 7 sätestatust. Muu tugisüsteem määratakse õpilasele „Põhikooli riiklikus õppekavas“ § 22 lõikes 7 sätestatud tingimustel.

21.2. Individuaalse õppekava rakendamine tugimeetmena „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 58 lõikes 3 sätestatud tähenduses toimub „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 58 lõigetes 1 kuni 9 ja § 12 lõikes 1 sätestatud tingimustel ja korras.

22. Karjääriteenuste korraldus

22.1. Karjäärinõustamisega aidatakse õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuoskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjäärioskuste tegemist ja eneseteostust.

22.2. Koolis kuuluvad karjääriteenuste süsteemi:

- erinevate õppimisvõimaluste tutvustamine eri ainetundides;
- silmaringi laiendamine läbi vastavate messide (n. Teeviit);
- kohtumiste korraldamine erinevate spetsialistide, teiste koolide esindajate, vilistlastega;
- spetsialistide (karjäärinõustajad) juhendamisel kutsesobivustestide täitmine, õpiplaani koostamine ning rollimängud.

22.3. Karjääriplaneerimisel kasutatakse koolis nii individuaalseid kui ka grupinõustamisi. Individuaalnõustamisel osaleb lisaks õpilasele soovi korral ka lapsevanem. Vajadusel lepatakse kokku korduskohtumine.

Grupinõustamisel osaleb grupp, klass. Grupinõustamisel tehakse erinevaid teste, rollimänge ja tutvustatakse erinevaid õppimisvõimalusi.

22.4. Koolis nõustavad õpilasi vastavalt oma pädevusele aineõpetajad ja klassijuhatajad.

23. Õpetaja töökava koostamise põhimõtted

23.1. Õpetaja töökava koostatakse käesoleva kooli õppekava ainekavade alusel lähtudes „Põhikooli riiklikus õppekavas“ olevates ainekavades sätestatud põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldamisele.

23.2. Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Õpetaja töökavas toob õpetaja esile õppe sisu ja õpitulemuste jaotumise õppe käigus. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õpitulemusi, ajakulu, õppe sisu ja õppetegevusi.

24. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

24.1. Kooli õppekava muutmise algatamine

24.1.1. Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotleda iga asjast huvitatud isik.

24.1.2. Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli põhimääruse muutmise kooli direktor.

24.2. Kooli õppekava muudatuste ettevalmistamine

24.2.1. Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.

24.2.2. Kooli õppekava muudatused tuleb töörühmal ette valmistada kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõuna. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu peab olema kooskõlas kehtiva õigusega.

24.3. Kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu esitamine enne selle kehtestamist arvamuse saamiseks hoolekogule, õppenõukogule, õpilasesindusele.

24.3.1. Kooli direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule. Arvamuse küsimisel lähtub kooli direktor „Haldusmenetluse seaduses“ §-st 16.

24.3.2. Kooli direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.

24.4. Kooli õppekava kehtestamine

24.4.1. Tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest“ § 17 lõikest 2 on kooli õppekava kehtestajaks kooli direktor. Kooskõlas „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse“ § 71 lõikega 3, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga, mis vastab „Haldusmenetluse seaduses“ sätestatud nõuetele.

24.4.2. Kui kooli direktor jätab kooli õppekava muudatused kehtestamata, siis algab kooli õppekava uuendamise või täiendamise protsess algusest peale.

24.5. Kooli õppekava muudatuste avalikustamine

24.5.1. Kool avalikustab, tulenevalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“ § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.

24.5.2. Kooli õppekava muudatused esitatakse kooli õppekava terviktekstis, näidates ära õppekava muutused viitega direktori käskkirja numbrile ja kuupäevale, millega õppekava muudeti. Samuti märgitakse muudatuse viite juurde muudatuse jõustumise kuupäev.

Rakendussätted

Kooli õppekava jõustub 25.11.2011. a.

Kuni 01.09.2013. a on koolis õpingute (õppe- ja kasvatustegevuse) alusdokumentideks lisaks käesolevale kooli õppekavale „Põhikooli riiklik õppekava, kooli õppekava, mis on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 25. jaanuari 2002. a määruse nr 56 „Põhikooli ja gümnaasiumi riiklik õppekava“ (RT I 2002, 20, 116; 2007, 61, 392) alusel ning „Põhikooli ja gümnaasiumi riiklik õppekava“.